

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/17-21

T.C
ADANA
BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
7. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2021/2842

Karar No. 2023/729

Tarihi: 05.10.2023

●EŞİT İŞLEM BORCUNA AYKIRILIK
NEDENİYLE FESHİN GEÇERSİZ OLMASI

ÖZETİ: İlk Derece Mahkemesince yargılama sırasında dosyada mevcut tanık A. Y'a ait dilekçenin incelenmesinde özetle çalışmakta olduğu atölyeye geldiğinde Ö ve H'nin alkol aldığını, ve ne olduğunu bilmediği sigara şeklinde bir şeyler içtiklerini, ot olduğunu düşündüğünü, H ve Ö gel otur iç' deyince içmek istemediğini, zorla ve tehditle ot olduğunu düşündüğü şeyden içirdiklerini, bir nefes alınca kendini iyi hissetmeyerek oturduğu yerde uyuyakaldığını belirtmesine ve duruşmada yeminli olarak dinlenen beyanında "Ben davalı işyerinde 2016 yılında işe girdim, halen makine bakım işçisi olarak çalışıyorum, davacıyı şahsen tanırım, davacı da benimle aynı işi yapıyordu, ... davacı ile aynı vardiyada idik, davacı işe geldiğinde alkollü idi, akşam 20.30'da vardiyaya gelmiştik, gece 00.00'da makineler durdu, sonrasında davacı yanında getirdiği alkolü atölyede içmeye devam etti, Ö. Ş geldi, elinde dumanlı bir içecek vardı, ancak Ö. Ş alkol almadı, ben çalışmaya devam ettim, H. usta bana alkol verdi, ısrar edince bende içmek zorunda kaldım, sonrasında uyuyakalmışım, uyandığımda saat 05.30 civarı idi, tütün içmedim, sadece alkol içtim, H. usta "iç birşey olmaz" dedi, bende ısrarına dayanamayıp içtim, bana zorla tütün içirilmesi söz konusu değildir, uyandıktan sonra işime devam ettim, sabah gelen Y. Beye durumu izah ettim, H. ustanın gece alkol aldığını, bu sebeple bir iş yapamadığımızı söyledim, birimde sadece ikimiz

vardık, o sebeple bizi kimse görmedi, Ö. Ş yanımıza geldi, o sadece tütün içti, alkol almadı, ... bana kimse zorla ot içirmedi, alkol aldığım için uyuyakaldım, o gece davacı H. ile alkol aldık," şeklinde ifade verdiği de göz önüne alındığında davacı ve Ö'in iş akitlerinin feshedilmesine rağmen tanık A. Y'nin iş akdinin feshedilmediği anlaşılmıştır. Buna göre davalı işverenin eşit işlem borcuna aykırı olarak davacının iş sözleşmesini feshettiği, feshin bu sebeple geçersiz olduğu sonucuna varılmıştır. Mahkemece davacının işe iadesine karar verilmesi gerekirken yanılığın değerlendirme ile davanın reddine karar verilmesi hatalı olmuştur.

İlk derece mahkemesince verilen karara karşı istinaf başvurusu üzerine dosya Dairemize gönderilmekle incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

DAVACININ İSTEMİNİN ÖZETİ

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkili H. H'nin 06.12.2013 tarihinde karşı taraf yanında işe başladığını, kendisine yazılı bir bildirim yapılmayan müvekkil 04.12.2019 tarihinde mesai saatlerinde işyerine çalışmaya gittiğini, ancak güvenliğin müvekkilini işyerine girişine izin vermediğini, bunun üzerine Osmaniye 5.Noterliği kanalı ile 05.12.2019 tarihinde göndermiş olduğu ihtarname ile müvekkilinin işe iade olmak istediğini ve çalışmaya hazır olduğunu bildirdiklerini, cevap olarak davalı iş yeri talebimizi geri çevirmiş ve zorunlu arabuluculuk kapsamında da anlaşma sağlanamadığını, davalı iş yerinin tamamen asılsız ve ispatsız iddialarla müvekkilini iş akdini haksız yere feshettiğini, iş akdi belirsiz süreli ve kıdemi 6 yıl olup davalı şirkette otuzdan fazla işçi çalışması sebebiyle, İş Kanunu'nun 18-21. maddelerinde yer alan iş güvencesi hükümlerinden yararlandığını, bu doğrultuda iş sözleşmesinin feshi ancak yeterliliğinden, davranışlarından ya da işletmenin gereklerinden kaynaklanan geçerli bir sebebe dayanmak ve fesih sebebi açık ve kesin bir dille yazılı fesih bildiriminde yer almak zorunda olduğunu, söz konusu hususların yokluğu feshi geçersiz kıldığını, müvekkiline yapılan fesih bildiriminde tamamen soyut iddialara dayanılmış, iddiaları destekleyen hiçbir somut delil bulunmadığını, dolayısıyla yapılan fesih geçersiz olduğunu, bu durumun tespiti ve işe iade ile çalışmadığı dönem için 4 aylık ücreti ve diğer hakları, işe başlatılmaması halinde 8 aylık ücret tutarında tazminat talebiyle, feshin yapıldığı 04.12.2019 tarihinden itibaren 1 aylık hak düşürücü süre içerisinde iş bu davanın açılması gerekliliği doğduğunu belirterek yapılan feshin geçersizliğine, müvekkilinin işe iadesine ve 4 aylık ücret ile alacağının tahsiline, işe başlatılmaması halinde 8 aylık ücret tutarında tazminatın tahsiline; yargılama giderlerinin karşı

tarafa yükletilmesine, karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

DAVALININ CEVABININ ÖZETİ

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; davacının iş akdisi şirket tarafından 03.12.2019 tarihinde 4857 sayılı Yasanın 25/11 maddesi gereğince haklı nedenlerle feshedilmiş olup huzurdaki haksız davanın reddine karar verilmesi gerektiğini, davacının iş sözleşmesinin tamamen soyut iddialara dayalı olarak feshedildiği, fesih sebebinin açık ve kesin bir dille belirtilmediği iddiaları tamamen asılsız olduğunu, davacının iş sözleşmesinin 4857 sayılı Yasanın 25/11 d bendi “işçinin işyerine sarhoş yahut uyuşturucu madde almış olarak gelmesi ya da iş yerinde bu maddeleri kullanması” sebebi ile feshedildiğini, 4857 sayılı Yasa kapsamında işçinin iş yerinde alkol veya uyuşturucu madde alması, iş akdinin haklı nedenle fesih için yeterli bir olgu olduğunu, zira bahse konu tutum ve davranışlar, işyeri disipliniyle bağdaşmadığı gibi, iş akdinin temelini teşkil eden karşılıklı güven ilişkisini de ortadan kaldırdığını belirterek müvekkil aleyhine ikame edilen haksız davanın reddine, yargılama giderleri ve ücreti vekâletin karşı yana tahmiline karar verilmesini talep etmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ

İlk derece mahkemesi tarafından; "1-Davanın REDDİNE" karar verilmiştir.

İSTİNAF NEDENLERİ

Davacı vekili istinaf dilekçesinde özetle; yerel mahkemenin beyanına itibar ettiği, ve müvekkilin işten çıkartılmasına gerekçe gösterilen, tek delil tanık A. Y. yerel mahkemede hâkim huzurunda verdiği beyanında, müvekkilin işten çıkartılmasına sebep olan 02.12.2019 tarihli yazılı beyanını inkar edip, bambaşka bir beyanda bulunduğu, 02.12.2019 tarihli yazılı beyanında, kendisine zorla ve tehditle uyuşturucu olduğunu düşündüğü sigara benzeri şeyin içirildiğini ve bir nefes aldığında bayıldığını belirttiğini, yerel mahkemede hâkim huzurunda verdiği beyanında asla böyle bir şey olmadığını, kendisine zorla ve tehditle ot vb. uyuşturucu benzeri bir şey içirilmediğini belirttiği, kendisine alkol içirilme gibi bir durumdan bahsetmediğini, yerel mahkemede hâkim huzurunda verdiği beyanında kendisine alkol içirildiğini beyan ettiğini ve yeni bir iddiada bulunduğunu, yine yazılı beyanında müvekkilden korkusundan dolayı hemen amirine haber veremediğini, olaydan bir-bir buçuk gün sonra ancak haber verebildiğini söylediğini, yerel mahkemede hâkim huzurunda verdiği beyanında ise olay sabahı hemen "Y bey'e haber verdim" şeklinde beyanda bulunduğunu, yine yazılı beyanında müvekkilin işyerinde alkol aldığı söylediğini, yerel mahkemede hâkim huzurunda verdiği beyanında yeni bir iddiada bulunarak müvekkilin iş yerine geldiğinde alkollü olduğunu belirttiğini, yerel mahkemede hâkim huzurunda verdiği beyanında müvekkilin iş yerine geldiğinde alkollü olduğunu belirttiğini ve soru üzerine bunu kokusundan ve gözlerinin durumundan anladığını söylediğini, yine müvekkilin iş yerinde alkol kullanmaya devam ettiğini, ve bu şekilde de çalışmaya devam ettiğini

söylediğini, tanığın yazılı beyanında olmayan bir kısmını ilk defa ileri sürdüğü bu hususlar gerçeği yansıtmadığını, müvekkilin iş yerine alkollü halde girmesi bile mümkün olmadığını, kapıda güvenliğin beklediğini, kalabalık bir ortamda çalışan müvekkilin alkol koktuğunu bir tek tanığın anlamasının mantıklı olmadığını, en nihayetinde müvekkilin karaciğer rahatsızlığı olan biri olduğunu, (ilgili belge dava dosyası içerisinde) ve alkol kullanmasının mümkün olmadığını, bu nedenlerle yerel mahkeme kararının ortadan kaldırılmasını talep etmiştir.

DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ ve GEREKÇE

Dairemizce istinaf incelemesi 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 355'inci maddesi gereğince istinaf sebepleri ile bağlı olarak ve kamu düzenine aykırılık hususları da gözetilerek yapılmıştır.

Taraflar arasında iş sözleşmesinin feshinin haklı sebebe dayanıp dayanmadığı uyuşmazlık konusu olup, somut olayda; davacının davalı işyerinde 06.12.2013-103.12.2019 tarihleri arasında belirsiz süreli iş akdi ile İş Kanunu kapsamında çalıştığı, davalı iş yerinde 30 işçiden fazla işçi çalıştığı konularında uyuşmazlık bulunmadığı, bir aylık yasal hak düşürücü süre içerisinde arabuluculuğa başvurulup, arabuluculuk son tutanak tarihinden sonra süresinde açıldığı anlaşılmıştır.

Davalı işveren tarafından yazılı fesih bildiri ile; "06.12.2013 tarihinden bu yana şirketimizde mekanik bakım şefliğinde mekanik bakım işçisi olarak çalışmaktasınız. 01.12.2019 tarihinde 00.30/08.30 vardiyasında çalışırken mesai saatleri içerisinde iş yerinde alkol aldığınız, uyuşturucu madde kullandığınız tespit edilmiş ve tutanak altına alınmıştır. Dolayısıyla işinize gereken önem ve ehemmiyet göstermediğiniz mesai saatleri içerisinde işinizi ifa etmek yerine uyuşturucu madde kullanıp alkol alarak, iş sağlığı ve güvenliğini ve iş yeri disiplin ve kurallarını, iş sözleşmenizde yer alan sorumluluklarınız ile 4857 sayılı yasanın açık hükümlerini ihlal ettiniz. 03.12.2019 tarih ve 2019/8 sayılı disiplin kurulu kararına göre şirketimizle aranızda kurulu bulunan iş akdinizin 4857 sayılı iş kanununun 25/II-d maddesi gereğince, 03.12.2019 tarihi itibarıyla tazminatsız olarak feshedildiğini bildiririz. " davacının iş akdi feshedilmiştir.

İlk Derece Mahkemesince yargılama sırasında dosyada mevcut tanık A. Y'a ait dilekçenin incelenmesinde özetle çalışmakta olduğu atölyeye geldiğinde Ö ve H'nin alkol aldığını, ve ne olduğunu bilmediği sigara şeklinde bir şeyler içtiklerini, ot olduğunu düşündüğünü, H ve Ö gel otur iç' deyince içmek istemediğini, zorla ve tehditle ot olduğunu düşündüğü şeyden içirdiklerini, bir nefes alınca kendini iyi hissetmeyerek oturduğu yerde uyuyakaldığını belirtmesine ve duruşmada yeminli olarak dinlenen beyanında "Ben davalı işyerinde 2016 yılında işe girdim, halen makine bakım işçisi olarak çalışıyorum, davacıyı şahsen tanırım, davacı da benimle aynı işi yapıyordu, ... davacı ile aynı vardiyada idik, davacı işe geldiğinde alkollü idi, akşam 20.30'da vardiyaya gelmiştik, gece 00.00'da makineler durdu, sonrasında

davacı yanında getirdiği alkolü atölyede içmeye devam etti, Ö. Ş geldi, elinde dumanlı bir içecek vardı, ancak Ö. Ş alkol almadı, ben çalışmaya devam ettim, H. usta bana alkol verdi, ısrar edince bende içmek zorunda kaldım, sonrasında uyuyakalmışım, uyandıgımda saat 05.30 civarı idi, tütün içmedim, sadece alkol içtim, H. usta "iç birşey olmaz" dedi, bende ısrarına dayanamayıp içtim, bana zorla tütün içirilmesi söz konusu değildir, uyandıktan sonra işime devam ettim, sabah gelen Y. Beye durumu izah ettim, H. ustanın gece alkol aldığını, bu sebeple bir iş yapamadığımı söyledim, birimde sadece ikimiz vardık, o sebeple bizi kimse görmedi, Ö. Ş yanımıza geldi, o sadece tütün içti, alkol almadı, ... bana kimse zorla ot içirmedi, alkol aldığım için uyuyakaldım, o gece davacı H. ile alkol aldık," şeklinde ifade verdiği de göz önüne alındığında davacı ve Ö'in iş akitlerinin feshedilmesine rağmen tanık A. Y'nin iş akdinin feshedilmediği anlaşılmıştır. Buna göre davalı işverenin eşit işlem borcuna aykırı olarak davacının iş sözleşmesini feshettiği, feshin bu sebeple geçersiz olduğu sonucuna varılmıştır. Mahkemece davacının işe iadesine karar verilmesi gerekirken yanılığlı değerlendirme ile davanın reddine karar verilmesi hatalı olmuştur.

Açıklanan sebeplerle, davacının istinaf başvurusunun kabulü ile HMK.nun 353/1-b.2 maddesi gereğince uyarınca, İlk Derece Mahkemesi kararı ortadan kaldırılarak yeniden esas hakkında karar verilerek aşağıdaki gibi hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle:

1-Davacının istinaf başvurusunun **KABULÜ ile**, HMK 353/1-b-2 maddeleri gereği ilk derece mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA** ve ilk derece mahkemesi kararı tamamen ortadan kalkmakla, ilk derece mahkemesi kararı yerine,

Davanın **KABULÜ ile;**

a-Davalı işverence yapılan feshin **GEÇERSİZLİĞİNE** ve davacının **İŞE İADESİNE**.

b-Davacının kararın kesinleşmesinden itibaren 10 günü içinde işe başlamak üzere işverene başvurması sonucunda işverence işe başlatılmadığı takdirde davacının kıdemi ve fesih sebebi göz önünde bulundurularak takdiren 5 aylık brüt ücreti tutarında tazminatın (brüt 22.089,10 TL) davalıdan alınarak davacıya ödenmesi gerektiğinin **TESPİTİNE**,

c-Davacının işe iadesi için, süresinde işverene başvurması halinde Mahkeme kararının kesinleşmesine kadar çalıştırılmadığı süre içinde en çok 4 aya kadar doğmuş bulunan ücret ve diğer haklarının (brüt 17.671,20 TL)davalıdan alınarak davacıya ödenmesi gerektiğinin **TESPİTİNE**,

ç- Alınması gereken 269,85 TL harçtan peşin alınan 59,30 TL harcın mahsubu ile bakiye 210,55 TL harcın davalıdan alınarak Hazineye irad kaydına,

d-Bu dava nedeniyle davacı tarafından yatırılan 44,40 TL peşin harç, 44,40

TL başvuru harcı olmak toplam 88,80 TL harcın davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

e-Bu dava nedeniyle davacı tarafından yapılan 1.044,00 TL yargılama giderinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

f-Bu dava nedeniyle Bakanlık bütçesinden karşılanan 680,00 TL arabuluculuk masrafının davalıdan alınarak Hazine'ye irad kaydına,

g-Bu dava nedeniyle davacı kendisini vekil ile temsil ettirdiğinden karar tarihi itibarıyla yürürlükte bulunan AAÜT gereğince 17.900,00 TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine,

ğ-Fazla gider avansının karar kesinleştiğinde HMK. 333 maddesi gereğince ilgili tarafa iadesine,

2-Davacı tarafından yatırılan istinaf karar harcının talep halinde davacıya iadesine

3-Davacı tarafca yapılan 162,10 TL istinaf kanun yoluna başvuru harcı ile birlikte toplam 221,40 TL istinaf yargılama giderlerinin davalıdan alınarak davacıya verilmesine

4-İstinaf incelemesi sırasında duruşma açılmadığından, taraflar yararına istinaf vekalet ücreti takdirine yer olmadığına,

5-İstinaf gider avansından arta kalanın karar kesinleştiğinde ve talep halinde yatırına iadesine,

6-Kararın tebliği ve harç tahsil müzekkeresi yazılması işlemlerinin ilk derece mahkemesi tarafından yapılmasına,

Dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda **KESİN OLMAK** üzere 05.10.2023 tarihinde oy birliği ile karar verildi.